

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quòd legem de effoetis latam correxerit: Simul etiam faciendi testamenti
formulas emendauerit. Capvt XXVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

ocio est ei opus & vacuo tempore: qui singula literarum monumentis persequi velit.

Quod legem de effetis latam correxerit: Simul etiam faciendi testamenti formulas emendauerit.

C A P V T   X X V I .

Quemadmodum etiam si quis recensere cupiat quot leges ad maiorem aequitatem traducens è veteribus nouas fecerit. Quanquam quemadmodum id fecerit, exempli causa facile aliquis possit paucis verbis demonstrare. Quibus nulli essent liberi: hos veteres leges fœcundorum successionis ademptione plectebant. Dura sane contra infœcundos lex: quæ illos tanquam scelus aliquod admisissent, graui suppicio afficiebat. His ille sublatis legibus, sanxit: ut ad propinquos hæreditas deueniret: Summam in hoc corrigendo moderationem & aequitatē sequutus: cum ita sentiret, qui voluntario scelere se implicarent: digno suppicio coercendos esse: at multis liberos non voluntatem suam multorum liberorum cupidam: sed naturæ imbecillitatem denegasse: alios sine liberis vixisse, non quòd sobolis propagationem successionemq; abhorserent: sed quod acerrimum Philosophiæ amorem mulierib; connubio anteponerent. Præterea castitatem & inuolatam virginitatem multas mulieres sacris dicatas constanter retinuisse: cum omni puritate & sanctitate perfusa vita se totas corporibus & animis Deo consecrarent. Quid ergo? supplicio ne hoc dignum existimari debet, an potius admiratione quadam & approbatione? Etenim propensa in hoc genus vitæ voluntas magni facienda est: sed eam rectè factis tueri, & usque ad extremum persequi longe supra naturam est. Quibus igitur non ipsorum voluntas, sed naturæ imbecillitas liberos denegauit: eos misericordia non suppicio dignos esse: at diuinioris vitæ amatores non aliqua poena afficiendos: verum incredibili admiratione suscipiendos esse. Atque isto modo legem hanc imperator summa aequitate emendabat. Præterea cum veteribus legibus cautum esset, ut qui è vita excederent ipso extremo ferè spiritu certis & conceptis verbis testamenta componerent: atque adeo leges ipsæ, quibus ea sententiarum formulæ quibusque verbis scriberentur, definiarent: eaque res non

mini-

EVSEBII DE VITA

minimæ eslet fraudi testatorum iam motientium voluntati: Prudenter hæc animo complectens imperator, legem ipsam abrogauit: statuitq; vt moriens nudis verbis & fortuita oratione voluntatem suam testaretur: & quouis scripto sententiam suam ederet: aut si mallet, sine scripto testaretur: adhibitis ad eam rem idoneis testibus: quiq; fidem sine falacia seruare posse.

*Quod sanxerit, ne Iudeis ullus Christianus manciparetur,
statueritque ut Synodorum definitiones & sen-
tentiae rate, firmæq; essent, & ce-
tera in banc sententiam.*

CAP. XXVII.

Sanxit etiam ne Christianus quisquam seruiret Iudeis: Etenim nefas esse ut qui prophetas trucidassent: dominum ipsum crudeliter mactassent: hi domini seruatoris sanguine redemptos seruitutis iugo subijcerent. Quod si quis ea conditione & statu reperiatur: is ut libertate donaretur: Iudeus multa pecunaria coerceretur. Iam quæ ab Episcopis in publicis conuentibus editæ erant regulæ: sua consignabat & confirmabat autoritate: ne reliquarum gentium principibus liceret, quæ ab eis decreta essent abrogare. Cuiusvis enim iudicis sententia sacerdotum Dei iudicium anteponendum esse. Huic generi finitima, propè innumerabilia suis exarauit: que si quis singula ad propria capita referre voluerit: quo illustrior & notior esse possit, etiam in hoc genere imperatoris prudentia: magnum sane ocium & liberum ac vacuum tempus habeat, necesse est. Præterea quid attinet commemorare: vel quemadmodum se Deo à prima luce usque ad extremum diem omnibus in rebus coniunxerit: vel cui hominum generi gratus es: studuerit: vel ut ad infimam se fortunam dimiserit, omnibusq; suam munificentiam patefecerit.

De donis in Ecclesiam collatis, deque eius munificencia in virgines & pauperes.

CAP. XXVIII.

Ecclæsias vero Dei, incredibile est, & supra omnem opinionem, quot ornamenti locupletauerit: cum aliis agros,